

Bijlagebundel

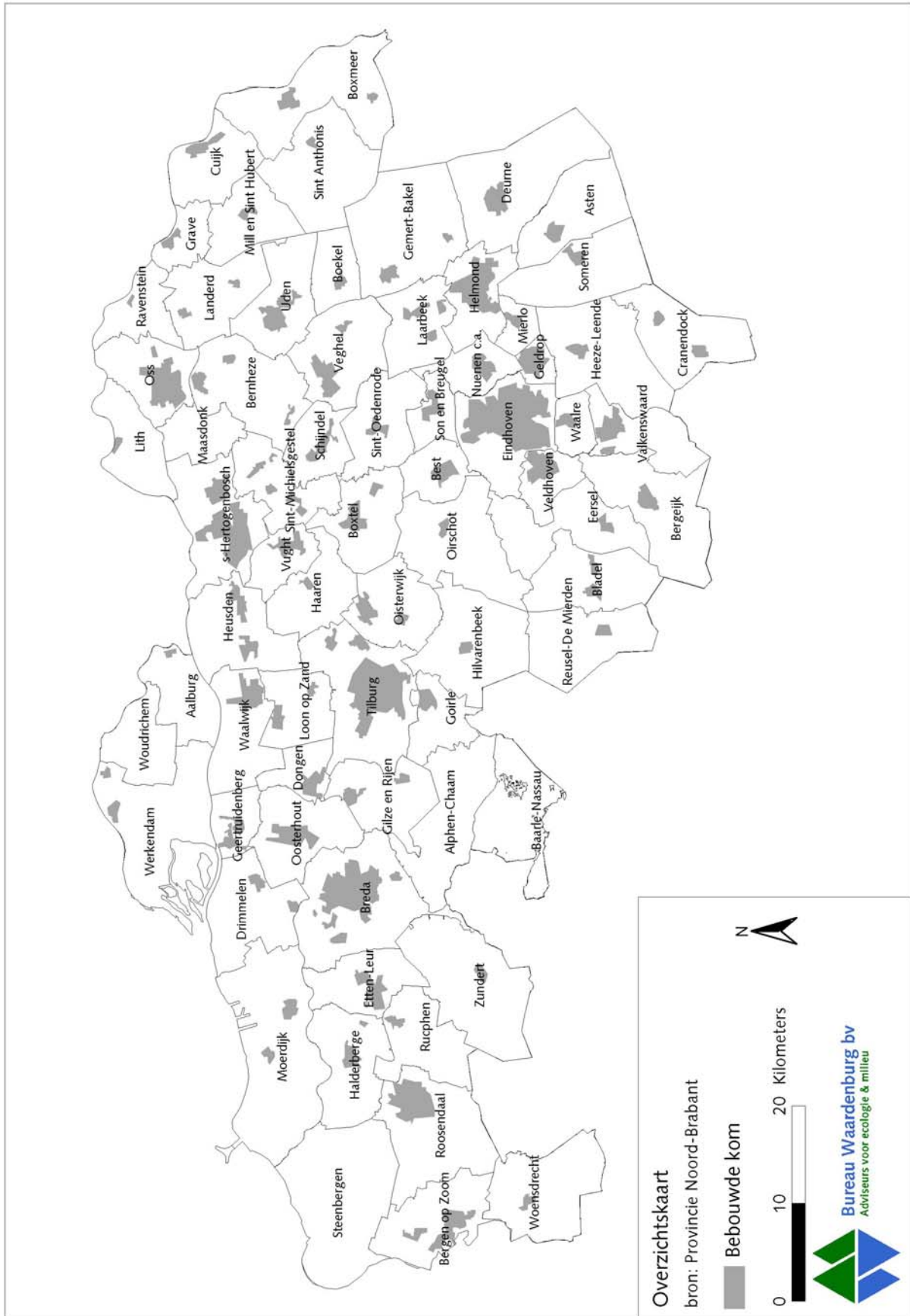
FAUNABEHEERPLAN 2006-2011

INHOUD BIJLAGE

KAARTEN WERKGEBIED FAUNABEHEERENHEID	5
REGELEMENT FAUNABEHEERENHEID	11
10-STAPPENPLAN FAUNABEHEERENHEID	17
AANVULLINGEN TEN AANZIEN VAN ONTHEFFINGEN	21
AANWEZEN FOERAGEERGEBIEDEN IN DE PROVINCIE NOORD-BRABANT.....	33

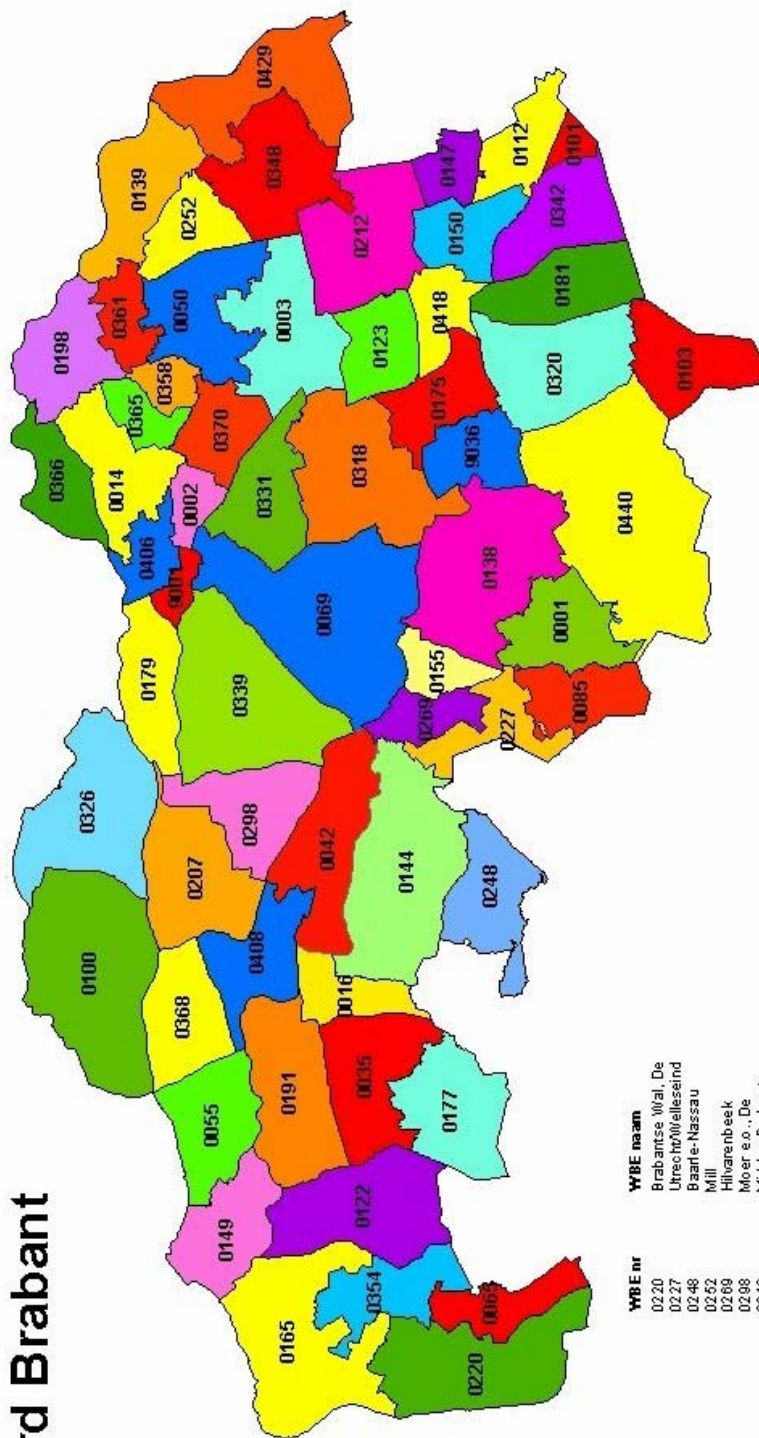
Bijlage 1

Kaarten werkgebied Faunabeheereenheid

Overzichtskartaal werkbied van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant met de ligging van de gemeenten (Bron Provincie Noord-Brabant).

rd Brabant

De ligging van de wildbeheereenheden in Noord-Brabant (Bron: Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging).

WBE nr	WBE naam
0001	Westerkempen
0002	Berlicum
0003	Hubertus Peel
0014	Elisbosch Het
0016	Mastbos e.o., Het
0025	Wienjis, De
0042	Dongse, De
0050	Zuvo
0055	Niernaart
0065	De Zuid Plantage
0069	Moergerstale o.
0085	Reusel
0100	Biesbosch
0101	Nearlant
0103	Baronie van Craneendonck, De
0112	Den Ouwse Peel
0122	Roosendaal e.o.
0123	Laarbeek Veggel
0138	Noord West Kempen
0139	Overlaat, De
0144	Taxandria
0147	Heidsse Peel
0149	Oranje en van Glymes Polder
0150	Bruggen
0155	Dlessen
0166	Steenbergen e.o.
0175	Nueneen
0177	Zundert e.o.
0179	De Langstraat
0181	Diana, Someren
0191	Haagsche Beemden, De
0198	Groot Ravenstein
0207	Dongemond
0212	Peelrand, de

WBE nr	WBE naam
0220	Brabantse Wal, De
0227	Utrecht/Willeseind
0248	Bazille-Nassau
0252	Mill
0269	Hilvanbeek
0298	Moer e.o., De
0318	Midden Brabant
0320	Eymenick
0326	Land van Altena
0331	St Hubertus Schijndel
0339	Broeken Duin
0342	Asten
0348	Oploo/Wanrooy
0354	Moostraten e.o.
0358	Nistelrode /Bemheeze
0361	Maasheist
0365	Heesch / Bemheeze
0366	Maaslant, De
0368	Ammerlant, De
0370	AA en Leygraaf/ Bemheeze
0406	Roosmalen
0408	Kalky Berna
0418	De Helm
0429	Boomeer
0440	Zuid Oost Kempen
9001	STAD 's Hertogenbosch, gedeeltelijk
9036	STAD Eindhoven

augustus 2003

BIJLAGE 2

Reglement Faunabeheereenheid

Faunabeheerplan

- Artikel 1*
1. In het faunabeheerplan is het werkgebied van de Faunabeheereenheid met behulp van een kaart aangegeven.
 2. Het faunabeheerplan is opgesteld volgens de eisen gesteld in art. 10 van het Besluit Faunabeheer en levert voor zover bekend onderbouwing en het toetsingskader voor het aanvragen van ontheffingen tot beheer en schadebestrijding ex art. 68 FfW, bij de provincie voor beschermde inheemse diersoorten, welke vermeldt zijn in het faunabeheerplan.
 3. Ontvangen ontheffingen kunnen als machtiging tot uitvoer (Art. 6) worden verleend aan jachthouders en grondgebruikers. De Faunabeheereenheid kent hierin drie verschillende partijen.
 4. Machtiging tot uitvoering kunnen aan de volgende partijen worden verleend:
 - a. Gebonden jachthouders (Art.3)
 - b. Gebonden deelnemers (Art.4)
 - c. Overige deelnemers (Art.4)

Adjunct-secretaris

- Artikel 2*
1. Door het bestuur van de Faunabeheereenheid Noord-Brabant is een adjunct-secretaris benoemd die door de Faunabeheereenheid gemandateerd is tot het uitvoeren van de taken van de Faunabeheereenheid.
 2. De adjunct-secretaris rapporteert met regelmaat of op verzoek van de Faunabeheereenheid over zijn/haar werkzaamheden en legt verantwoording af over zijn/haar werkzaamheden

Jachthouders

- Artikel 3*
1. Jachthouders zijn zij die het feitelijke recht hebben om te jagen op gronden en daarbij voldoen aan art. 33 & 34 van de Ffwet.
 2. Aan gebonden jachthouders kan machtiging tot uitvoering worden verleend wanneer zij aantonen dat redelijkerwijs te verwachten is dat schade zal ontstaan aan een van de in art. 68 van de Ffwet genoemde belangen.

Deelnemers

- Artikel 4*
1. De Faunabeheereenheid kent drie soorten deelnemers
 - a. Gebonden Wildbeheereenheden
 - b. Grondgebruikers
 - c. Overige deelnemers
 2. Gebonden Wildbeheereenheden (WBE's) hebben het bindingsdocument zonder voorwaarde ondertekend en geretourneerd aan de Faunabeheereenheid en kunnen in aanmerking komen voor actuele machtigingen en machtigingen op voorhand (Art.6).
 - a. Voor het verkrijgen van een actuele machtigingen moet het formulier; *aanvraag actuele machtiging tot uitvoer gebonden Wildbeheereenheden* van de Faunabeheereenheid worden ingevuld.
 - b. Voor het verkrijgen van machtiging op voorhand is een schadepreventieplan (Art.7) noodzakelijk.

3. Grondgebruikers binden zich aan de Faunabeheereenheid door middel van het ondertekenen van het formulier; *aanvraag actuele machtiging tot uitvoer voor gebonden grondgebruikers* van de Faunabeheereenheid. Zij komen in aanmerking voor een actuele machtiging waarbij planmatigheid niet van toepassing is.

4. Overige deelnemers zijn alle personen die zich vooralsnog niet gebonden hebben aan de Faunabeheereenheid. Zij komen slechts in aanmerking voor een actuele machtiging na ondertekening en retourzending van het formulier; *aanvraag actuele machtiging tot uitvoer overige deelnemers*.

Overige deelnemers binden zich aan de Faunabeheereenheid door middel van het ondertekenen van het formulier.

Binding

Artikel 5

1. Door middel van binding wil de Faunabeheereenheid de zekerheid hebben, dat partijen aan wie een machtiging tot uitvoering wordt verleend hun verplichtingen ten aanzien van de verleende machtiging nakomen.

2. Gegevens over populaties en schade veroorzaakt door fauna, maar ook rapportage van de uitvoering zijn de basis van het faunabeheerplan en noodzakelijk voor de uitvoerbaarheid van de taken van de Faunabeheereenheid.

3. Het niet nakomen van de gestelde verplichtingen waaronder de rapportage van de machtiging heeft tot gevolg dat een volgende aanvraag voor een machtiging wordt geweigerd.

Machtigingen

Artikel 6

1. Door de Faunabeheereenheid kunnen een tweetal machtigingen worden afgegeven;

a. De actuele machtiging tot uitvoering

b. De machtiging tot uitvoering op voorhand

2. De actuele machtiging kan worden verleend aan een ieder die het voor hem/haar bestemde formulier *aanvraag actuele machtiging* heeft ingevuld en ondertekend.

Deze machtiging wordt niet planmatig gebruikt. De machtiging is bedoeld voor het voorkomen en bestrijden van schade door fauna aan gewassen en andere diersoorten.

3. De machtiging op voorhand kan alleen aan gebonden WBE's worden verleend. Hiervoor geldt dat machtiging op voorhand kan worden verleend op basis van monitoringplan en/of reeënbeheerplan.

Schadepreventieplan

- Artikel 7*
1. Het monitoringsplan (mp) is een door de WBE opgesteld beheerdocument ten aanzien van diersoorten waarvoor de WBE machtigingen op voorhand nodig heeft.
De onderbouwing moet een uitwerking zijn van de eisen welke in het faunabeheerplan zijn gesteld voor het verlenen van een machtiging.
 2. De volgende onderdelen moeten hierin verwerkt zijn:
 - a. Omvang van de Wildbeheereenheid
 - b. Kaart met de omvang van de Wildbeheereenheid¹
 - c. Omschrijving van betreffende diersoorten en hun leefgebied²
 - d. Kwantitatieve gegevens van betreffende diersoorten vanaf 01-01-2003
 - e. Schade historie vanaf 01-01-2003
 - f. Historie van verleende vergunningen en ontheffingen vanaf 01-04-2002
 - g. Regulatie gegevens vanaf 01-04-2002
 - h. Verwachte schade naar aanleiding van het agrarische bouwplan.
 - i. Verwachte schade aan fauna.
 - j. Beschreven mogelijkheden van schadepreventie middelen zoals omschreven in het boek Faunaschade van het faunafonds.

Reeënbeheerplan

- Artikel 8*
1. Door Wildbeheereenheden (WBE) worden voor hun gehele werkgebied reeënbeheerplannen opgesteld. Deze plannen zijn de basis waarop door de Faunabeheereenheid ontheffing wordt aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant.
 2. Eisen die aan de deelplannen worden gesteld zijn uitgewerkt in het faunabeheerplan.
 3. Voor terreinen waar afwijkend beheer plaatsvindt, dient rapportage plaats te vinden over aantalsontwikkelingen en effecten op de omgeving.

Activering

- Artikel 9*
1. Voor alle machtigingen geldt dat het eerste gebruik schriftelijk gemeld moet worden aan de Faunabeheereenheid³ voordat met uitvoering wordt begonnen.
 2. Activering vindt plaats door het faxen of insturen van een kopie van het ondertekende registratieformulier *uitvoeringsformulier machtiging*.
 3. Door de Faunabeheereenheid³ wordt een activeringscode afgegeven.
 4. Deze activeringscode dient op het uitvoeringsformulier te worden vermeldt alvorens de machtiging definitief wordt.

¹ Topografische kaart uitgegeven door de topografische dienst te Emmen

² Het stuk mag zich beperken tot de diersoorten waar voor een machtiging aangevraagd wordt.

Populatiegegevens moeten van alle in het faunabeheerplan komende diersoorten worden bijgehouden

³ Namens deze de adjunct-secretaris

Uitvoering machtiging

- Artikel 10*
1. Nadat de machtiging is geactiveerd m.b.v. de activeringscode is de uitvoerende jachtaktehouder verplicht zich te houden aan de gestelde voorwaarden en eisen verbonden aan de machtiging.
 2. Bij constatering van het niet naleven van de voorwaarden en eisen door het bevoegde gezag⁴ kan de Faunabeheereenheid op hun verzoek overgaan tot intrekking van de verleende machtiging.

Rapportage

- Artikel 11*
1. Rapportage vindt plaats door middel van het originele *uitvoeringsformulier machtiging*.
 2. Voor alle verleende machtigingen geldt dat de rapportage binnen 14 dagen na afloop van de machtigingsperiode retour gezonden moeten zijn aan de Faunabeheereenheid.
 3. Alle rapportages die niet binnen 20 werkdagen zijn ontvangen hebben niet voldaan aan de gestelde voorwaarden.
 4. Wanneer niet aan de voorwaarden wordt voldaan kan de faunabeheereenheid besluiten geen ontheffing meer te verlenen aan betreffende nalatige personen.

Eindrapportage

- Artikel 12*
1. Binnen drie maanden na het einde van het jaar wordt door aangesloten jachthouders en deelnemers de rapportage aangeleverd.
 2. Deze rapportage wordt gebruikt als onderbouwing van het faunabeheerplan en bevat relevante informatie ten behoeve van het faunabeheerplan.

⁴ Onder bevoegd gezag wordt verstaan: Politie, AID en opsporingsambtenaren belast met het toezicht op de F&Fwet.

BIJLAGE 3

10-stappenplan Faunabeheereenheid

Fase I Aanvraag machtiging tot uitvoering	1. De Provincie Noord-Brabant heeft de Faunabeheereenheid Noord-Brabant op basis van het faunabeheerplan ontheffingen verleend. Alleen diersoorten die voorkomen in het faunabeheerplan komen in aanmerking voor een ontheffing aan de Faunabeheereenheid Noord-Brabant. De ontheffing wordt omgezet in een machtiging tot uitvoering.
Fase II Machtiging tot uitvoering	2. Het verzoek tot uitvoering van de machtiging wordt schriftelijk (per post) aangevraagd bij de Faunabeheereenheid. Niet handmatig ondertekende verzoeken worden niet in behandeling genomen. De aanvrager wordt in de gelegenheid gesteld om een onvolledige aanvraag desgewenst aan te vullen. 3. De Faunabeheereenheid⁵ gaat na of zij beschikt over de betreffende ontheffing. 4. De Faunabeheereenheid¹ bekijkt of de ontheffing in aanmerking komt voor een actuele machtiging of een machtiging op voorhand. 5. De Faunabeheereenheid¹ gaat na of de aanvrager voldoet aan de gestelde administratieve voorwaarden en eisen van planmatig beheer. 6. De machtiging tot uitvoering wordt uitsluitend schriftelijk verleend. Bij weigering van de machtiging tot uitvoering wordt de aanvrager eveneens schriftelijk in kennis gesteld. De provincie wordt van de besluiten van de Faunabeheereenheid op de hoogte gebracht.
Fase III Activering	7. Door de deelnemer/jachthouder wordt uiterlijk voor 13.00 uur daags voorafgaand aan het eerste gebruik van de machtiging tot uitvoering melding gemaakt van het gebruik van de machtiging tot uitvoering. Dit kan door middel van telefoon/fax of bij voorkeur e-mail. Op een topografische kaart (1:25.000 of 1:50.000) moet duidelijk zijn gemaakt om welk(e) perceel(elen) het gaat. Na deze melding wordt de provincie op de hoogte gebracht van het voornemen tot uitvoering. 8. Door de Faunabeheereenheid¹ wordt middels een unieke activeringscode schriftelijk bevestigd, dat het gebruik van de machtiging tot uitvoering wordt toegestaan. Zolang dat niet is gebeurd, is de machtiging tot uitvoering niet definitief. De machtiging tot uitvoering is uitsluitend geldig voor de geactiveerde periode. Na het verstrijken van deze periode dient een nieuwe machtiging tot uitvoering te worden aangevraagd.

⁵ Namens de Faunabeheereenheid de Adjunct-secretaris

Fase IV Rapportage	9. De deelnemer/jachthouder houdt een registratie bij van zowel de omstandigheden waaronder de machtiging tot uitvoering is gebruikt (data, locatie en ontheffinggebruikers) als van de resultaten die met behulp van de machtiging tot uitvoering zijn behaald. Deze resultaten dienen binnen veertien dagen na de vervaldatum van de machtiging tot uitvoering te worden gestuurd aan de Faunabeheereenheid. 10. De deelnemer levert jaarlijks alleen of in samenwerking met andere deelnemers populatie- en regulatiecijfers⁶ aan van alle relevante diersoorten die in het faunabeheerplan genoemd zijn en diersoorten welke mogelijk in de toekomst schade kunnen toebrengen aan een van de gestelde beleidsdoelen.

⁶ Regulatiecijfers: deze gegevens hebben betrekking op alle gegevens omtrent afschot, gebruik van ontheffing en valwild van bepaalde diersoorten.

Bijlage 4

Aanvullingen ten aanzien van Ontheffingen

In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer (Motivatie)

**Ter voorkoming en bestrijding van schade aan gewassen
Uitwerking 3 fase ontheffing**

Voorwaarden beleidskader

Vogelaanvaringspreventie op vliegbases van de Koninklijke Luchtmacht (KLu) in Noord Brabant

Onderbouwing. Botsingen tussen vliegtuigen vogels betekenen niet alleen een grote schadepost voor de luchtvaart. De vliegveiligheid kan ook in het gedrang komen als de botsing plaatsvindt op een kritisch moment van de vlucht of als bij de impact kritische vliegtuigdelen beschadigd raken. Recente voorbeelden daarvan zijn de Herculesramp op Welschap (spreuwen in motoren) of de na een noodlanding afgeschreven KLM Boeing 737 (buizerd tegen landingsgestel).

Internationaal perspectief. Met het steeds verder terugdringen van technische en operationele factoren wordt het relatieve belang dat internationaal wordt gehecht aan de preventie van vogelaanvaringen steeds groter. Dit heeft ertoe geleid dat de International Civil Aviation Organisation (ICAO) haar “recommendations” in 2004 heeft verzwaard tot “standards” (Annex 14, Aerodromes para 9.4). Het betreft hier generiek omschreven verplichtingen tot het nemen van maatregelen. In het verlengde hiervan worden door het International Bird Strike Committee (IBSC) zogenaamde “Best Practices” geformuleerd die zullen gaan dienen als “benchmark”. Op nationaal niveau zijn de laatste jaren ook richtlijnen en handboeken verschenen die worden gebruikt om vliegvelden te certificeren. Voorbeelden daarvan zijn de “Civil Aviation Publication 680” in Groot-Brittannië, “Sharing the Skies” in Canada en “Wildlife Hazard Management at Airports” in de USA. Een Nederlandse richtlijn is in voorbereiding bij het Min. van Verkeer & Waterstaat

Regelgeving KLu. Al vanaf 1976 kent de KLu vogelwachten die zich bezighouden met de preventie van vogelaanvaringen op de vliegbases. Dat is altijd gepaard gegaan met begeleiding door biologen van de staf. In 2000 heeft de KLu het “Voorschrift Vogelaanvaringspreventie” (VVAP) vastgesteld, inclusief onderliggende taakinstructies. Daarin is de aanpak van de KLu vastgelegd.

Passieve preventie is het belangrijkste wapen in de strijd tegen vogelaanvaringen. Daarbij wordt gestreefd naar het onaantrekkelijk maken van het terrein rond de startbaan zodat de kans op vogelvliegbewegingen die het vliegpad van een startend of landend vliegtuig kruisen wordt verkleind. Hiertoe wordt een verschrallend beheer toegepast dat zeer succesvol is gebleken in het terugdringen van het aantal vogels in het landingsterrein terwijl de natuurwaarde van het terrein er door wordt verhoogd. Niet alleen floristisch worden de KLu terreinen steeds interessanter. Ook allerlei soorten vlinders en kleinere, niet in groepen levende (en daarmee ongevaarlijke) vogelsoorten als bijvoorbeeld roodborsttapuit voelen zich thuis in de verschrallde situatie van de landingsterreinen. Het verschrallend beheer is bij de KLu algemeen geaccepteerd en op alle velden ingevoerd. Het is vastgelegd in regelgeving en opgenomen in de (financiële) meerjarenplanning.

Actieve preventie. Naast deze passieve vorm van vogelaanvaringspreventie door terreinbeheer wordt door de vogelwachten actief opgetreden als de situatie daartoe aanleiding geeft. Het gaat dan om situaties waarin vogels door het uitoefenen van verjaagacties uit het terrein worden geweerd. Daarbij wordt vooral gebruik gemaakt van pyro-akoestische middelen en het afspelen van angskreten. In uitzonderlijke gevallen kan afschot een rol spelen. Als vuistregel wordt aangehouden dat afschot in principe niet is bedoeld als populatiebeheer,

lege plekken worden immers snel weer ingenomen door andere (onervaren) dieren uit de omgeving. Afschot kan nodig zijn als normale verjaging niet meer effectief is en onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk is. Ook kan afschot worden toegepast als versterking van verjaagacties.

Sommige vogelsoorten kunnen door hun gedrag zorgen voor grote problemen en vereisen een speciale aanpak. Dat kan uiteenlopen van het wegvangen (roofvogels) tot het voorkomen van extra vliegbewegingen door het verstoren van nesten (sommige weidevogels en roofvogels).

Vogelstatus. De werkwijze van de vogelwachten kent een gezonde aanpak waarbij de afstand tot de startbaan en de vogelsituatie leidend zijn. Er wordt daarbij gewerkt met een zogenaamde vogelstatus, uiteenlopend van NORMAAL, via ALERT tot KRITIEK. Bij de hoogste vogelstatus gelden er beperkingen voor het vliegverkeer.

Vogelwachten zijn functionarissen die zich op een vliegbasis full-time bezig houden met de preventie van vogelaanvaringen. De full-time vogelwachten hebben het jachtexamen afgelegd en zijn in het bezit van een jachtakte. Het Hoofd Vogelwacht van een vliegbasis dient bovendien de boswachtersopleiding te hebben gevolgd. In uitzonderlijke gevallen kan echter ook een beroep worden gedaan op zogenaamde vervangende vogelwachten. Dit zijn functionarissen die naast hun primaire taak de basistaken van een vogelwacht tijdelijk waarnemen (inspectie en verjaging).

De werkzaamheden van vogelwachten kunnen slechts worden uitgevoerd als daarvoor een ontheffing Flora- & Faunawet wordt verstrekt.

Luchtmacht Jagers Vereniging (LJV). Naast de vogelwachten zijn op de vliegbases van de KLu ook leden van de LJV belast met beheersmaatregelen in het kader van de vliegveiligheid.. Dat gaat in uitzonderlijke gevallen om door vogelwachten ingeroepen hulp bij afschot van probleem-veroorzakende vogels. Een “regelend jager” is een LJV-lid dat verantwoordelijk is voor jachtzaken op een vliegbasis. Deze zorgt in samenspraak met naburige de WBE voor een gezonde reeënstand die laag genoeg is om baankruisingen te voorkomen. In voorkomende gevallen kan er echter sprake zijn van zoveel baankruisingen dat buiten het reguliere seizoen extra afschot van reeën nodig is. Ondergraving van het banenstelsel door konijnen (soms gepaard gaande met schade aan bekabeling) kan ingrijpen van de “regelend jager “ nodig maken. Het lichtbakken is daarbij niet alleen de meest efficiënte benadering. Ook het mijden van jachtactiviteit tijdens de openstellingsuren betekent dat men is aangewezen op lichtbakken.

Hoewel vogelwachten en regelend jagers in principe gescheiden opereren kan er ook sprake zijn van een dubbelfunctie waarbij een vogelwacht tevens regelend jager is.

Jacht in de omgeving van een vliegveld. In de eerste plaats valt hierbij te denken aan de afstemming tussen LJV en naburige WBE bij het reewildbeheer. Voor de vogelaanvaringspreventie op de vliegvelden is gekozen voor een aanpak door vogelwachten en speelt de reguliere jacht een bescheiden, ondersteunende rol. Of jacht buiten de vliegvelden een rol kan spelen bij het terugdringen van het vogelaanvaringsrisico is niet met een ongenueanceerd ja of nee te beantwoorden. In het algemeen kan wel worden gesteld dat het “ausradieren” van een

probleemsoort uit de onmiddellijke omgeving van een vliegveld geen optie is. Er wordt immers een vacuüm gecreëerd dat onmiddellijk zal worden opgevuld. Het overmatig bejagen kan zelfs nadelig uitpakken voor de vliegveiligheid. Door de versturende werking hiervan ontstaan extra vogelvliegbewegingen en dus een verhoogde aanvaringskans. Hetzelfde geldt voor reguliere jachtactiviteiten in percelen die direct grenzen aan een vliegveld. Goed overleg tussen jagers in de directe omgeving van een vliegveld en de KLu vogelwachten is gewenst.

Airport vicinity. Met deze term wordt het gebied geduid buiten de hekken van vliegvelden dat echter wel van belang is voor de vliegveiligheid. Met name als er sprake is van wijzigingen in de ruimtelijke ordening kan de vliegveiligheid een belangrijke rol gaan spelen. Zo ligt er in Nederland een vogelbeperkingsgebied om vliegvelden dat zich uitstrekt tot 6 Km van het bananstelsel. Plannen in dit gebied mogen geen verhoging van het vogelaanvaringsrisico tot gevolg hebben. Voor Schiphol is dit, vooruitlopend op andere vliegvelden, opgenomen in het Luchthavenindelingsbesluit. Voor de militaire vliegvelden wordt al decennia lang rekening gehouden met een dergelijk gebied.

Ter voorkoming van schade aan gewassen

Uitwerking 3 fase ontheffing

Binnen het werkgebied van de Faunabeheereenheid komt in de verschillende gebieden schade in mindere of meerdere mate voor.

De Wet gaat uit van het bestrijden en voorkomen van schade.

De werkwijze van de Faunabeheereenheid maakt, dat ontheffingen over het algemeen een korte looptijd hebben. Dit geeft Handhaving de mogelijkheid vinger aan de pols te houden. Ook kan in een kortere periode effectiever en intensiever worden opgetreden.

Op basis van de ervaring in 2005 is gebleken dat het verjagen met ondersteunend afschot van dieren op perceelsniveau niet altijd voldoende is om schade te voorkomen. Ook bleek dat in bepaalde gebieden redelijker wijs ontheffing nodig is. In deze risicogebieden is geen ontheffing mogelijk op basis van getaxeerde schade.

De ervaring over 2005 heeft aangetoond, dat door de onbekendheid met de procedures wel schade door diersoorten worden veroorzaakt, maar deze door niet in de boeken terecht komen.

Met als gevolg lange aanvraagperiodes die vaak al te laat worden ingezet en afgewezen schadevergoedingen omdat te laat is aangevraagd.

Deze ervaringen hebben er toe geleid dat de Faunabeheereenheid het wenselijk acht dat er verschillende type ontheffingen gebruikt worden ter voorkoming en bestrijding van schade.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in een drietal soorten ontheffingen.

Per diersoort is in het plan aangegeven of het wenselijk is dat het beheer van de diersoort plaats vindt op gebiedsniveau, perceelsniveau ter voorkoming en bestrijding van schade of op basis van het voorkomen van schade in risicogebieden.

Type 1: De gebiedsbenadering ter bestrijding en voorkoming van schade aan gewassen

Deze ontheffing is slechts voor een beperkt aantal dieren mogelijk.

Het gaat hierbij om werkgebieden van Wildbeheereenheden waar meer dan regelmatig schade wordt veroorzaakt aan gewassen. Doel van deze ontheffing is in gebieden waar vaak schade wordt gemeld en geconstateerd de populatie wordt teruggedrongen tot acceptabele aantallen.

Onder acceptabele aantallen wordt verstaan een dusdanige populatie dat schade incidenteel voor komt. Ontheffing kan worden aangevraagd voor de artikelen 9 tot en met 12 van de Wet.

Type 2: De perceelsbenadering ter bestrijding en voorkoming van schade aan gewassen.

Deze ontheffing heeft als uitgangspunt het bestrijden van de schadeveroorzakers op perceelsniveau.

Op basis van schadecijfers uit het verleden wordt ontheffing aangevraagd van artikel 9 van de Wet.

Type 3: De perceelsbenadering ter voorkoming van schade aan gewassen.

Deze percelen zijn gelegen in gebieden waar tot op heden geen schade is uitgekeerd en in veel gevallen ontheffingen worden afgewezen, omdat individuele aanvragen geen schadegegevens kunnen overleggen. Door de planmatige aanpak en werkwijze van de Faunabeheereenheid heeft de Faunabeheereenheid deze mogelijkheid wel. Aanvragen zullen moeten worden onderbouwd met veel specifieke gegevens uit het betreffende gebied.

Type 1 : Gebiedsbenadering ter bestrijding en voorkoming van schade aan gewassen.

De ontheffing geeft de mogelijkheid aan grondgebruikers om gebiedsgericht populaties aan te pakken die met grote regelmaat schade veroorzaken.

Ontheffing wordt aangevraagd voor de artikelen 9 tot en met 12.

Het doel van deze ontheffing is de populatie te reduceren tot het niveau waarbij schade slechts incidenteel plaats vindt. Dan kan de trap 2 ontheffing weer van kracht worden.

Ontheffing wordt voor de maximale mogelijke looptijd binnen plan aangevraagd, na 3 jaar worden de resultaten geëvalueerd.

Deze ontheffing is een gebiedsgerichte invulling, zoals de provincie deze hanteert ten aanzien van provinciale vrijstelling.

Deze ontheffing wordt ingezet in die gebieden die voldoen aan de volgende voorwaarde:

- Tenminste 5 schademeldingen per 10.000 ha (verdisconteert naar de totale oppervlakte) binnen het werkgebied van een Wildbeheereenheid. Het gaat hierbij om tenminste 3 meldingen ongeacht de oppervlakte van de Wildbeheereenheid.
- Betrekking op alle schademeldingen die zijn geregistreerd door het Faunafonds in de voorgaande 5 jaren.
- Gemiddelde schade is minimaal € 250,- per geval. (Wanneer er meer dan 5 gevallen zijn per 10.000 ha zijn de hoogste 5 meldingen doorslaggevend)
- Meldingen hebben betrekking op tenminste 2 van de 5 voorafgaande jaren, waaronder 1 maal in de laatste 2 jaar.
- Plan van aanpak door de WBE (i.s.m. TBO en landbouw) is een vereiste.
- Gebruik van ontheffingformulier op jachtveld niveau en jaarlijkse rapportageverplichting.
- Handhaving wordt op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en krijgt inzicht in het plan van aanpak

Type 2: de perceelsbenadering ter bestrijding en voorkoming van schade aan gewassen.

Deze ontheffing is ook gebruikt en verleend op basis van het faunabeheerplan 2004-2006.

- Ontheffing worden aangevraagd en afgegeven op perceelsniveau voor die gewassen waarvan provinciaal op basis van schadecijfers uit het verleden bekend is, dat de betreffende diersoort schade kan veroorzaken.
- Wanneer binnen het werkgebied van een wildbeheereenheid in een van de voorgaande 5 jaren schade is getaxeerd van € 250,- of meer.
- Inclusief 2 preventieve maatregelen.
- Ontheffingen dienen volgens het stappenplan te worden geactiveerd, zodat Handhaving de mogelijkheid heeft voortijdig bij de percelen te gaan kijken.
- Doelstelling is dat 100% vooraf of gedurende de looptijd door handhaving wordt gecontroleerd.

Type 3: De perceelsbenadering ter voorkoming van schade aan gewassen.

Ontheffing op basis van provinciale schadecijfers voor die gebieden die zijn aangemerkt als risicogebieden.

Risicogebieden worden bepaald op basis van een 5 tal beoordelingspunten Voor deze beoordelingspunten in een waarderingstabel opgesteld waarbij tussen de 0 en 10 punten kunnen worden toegekend. Door middel van een berekening worden de punten ingebracht.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in zwaarte van afweging.

Alle punten bij elkaar geven een waarde van maximaal 100 punten. Deze wordt door 10 gedeeld waarna een gemiddeld cijfer aangeeft of er sprake is van een reëel risico. Een reëel risico is dan wanneer op de schaal van 10 een gemiddeld punten aantal aanwezig is van 5,5

Waarde komen tot stand op basis van objectieve gegevens.

Deze gegevens zijn:

- schadecijfers in aangrenzende Wildbeheereenheden en de daarbij verleende ontheffingen,
- samenstelling van het gebied (aanwezige schadegevoelige gewassen),
- populatie omvang van de betreffende diersoort en
- de geografische ligging van het werkgebied.
- Ook schademeldingen, maar niet boven de schadedrempel van € 250,- zijn een factor.
- Activering van de ontheffing na controle door Handhaving of de voldoende maatregelen genomen zijn welke zijn toegestaan op basis van artikel 65 van de Wet.

Waardering risicogebied

Schade* in aangrenzende WBE

Ontheffing in naburige WBE	Ja	Aantal WBE's	Totaal
Fase 1 aanwezig	10 pnt		
Fase 2 aanwezig	6 pnt		
Fase 3 aanwezig	4 pnt		
Totaal			
Waardering (aantal punten gedeeld door het aantal WBE's max 10pnt)			

*Fase ontheffing zegt iets over de mate waarin in de aangrenzende WBE schade door de betreffende diersoort is veroorzaakt in het verleden

Samenstelling van het gebied

Totaal grondgebruik	Opp	% van het totaal	Punten	Waardefactor (% * aantal punten)
Oppervlakte agrarisch grondgebruik				
Schadegewas 1			10	
Schadegewas 2			8	
Schadegewas 3			6	
Schadegewassen overig			4	

Schadegewas 1- gewas dat provinciaal meer dan € 20.000,- ondervindt*

Schadegewas 2- gewas dat provinciaal meer dan € 10.000,- ondervindt*

Schadegewas 3- gewas dat provinciaal meer dan € 5.000,- ondervindt*

Schadegewassen overig – alle overige gewassen waarbij schade kan ontstaan*

*Door de betreffende diersoort

Populatieomvang

Trend	Punten
Structurele toename in de afgelopen 5 jaar (of langer)	10
Toename de laatste 2 jaar of korter	7
Stabiele populatie	5
Afname laatste 2 jaar	2
Afname in aantallen laatste jaren	0

Het absolute aantal dieren, afgezet tegen de oppervlakte van de schadegevoelige gewassen is een grote variabele. Daarom wordt hier met een trend gewerkt.

Het gaat hierbij om de trend in het betreffende werkgebied.

Geografische ligging

Ook de ligging van het werkgebied ten opzichte van verblijfplaatsen en foerageergebieden is van belang om het risico in kaart te brengen.

Afstand tot verblijfplaatsen	Aantal punten
Tot 5 km	10
5 tot 10 km	8
10 tot 15 km	5
15 tot 20	3
20 km en verder	0
Niet van toepassing	5,5

Schademeldingen

Ook in het verleden getaxeerde schade draagt bij aan de beoordeling

Aantal meldingen	Punten
1	2
2	3
3 of meer	5

Toename in het aantal meldingen

Toename	5 pnt
Afname	0 pnt

Totaal schademeldingen

Aantal meldingen	
Toename afname	
Totaal aantal punten	

Weging

De verschillende waarden worden samengebracht in de onderstaande berekening.

Aangrenzende WBE's:

Uit de praktijk blijkt dat dieren zich weinig van postcodegebieden aantrekken. Het risico dat er in aangrenzende postcodegebieden ook schade ontstaat is reëel. Deze factor weegt daarom relatief zwaar en telt daarom met een factor 3 mee.

Samenstelling

Ook de samenstelling van het gebied en dan met name het agrarische gebruik is een belangrijke factor of het risico van het ontstaan van schade aanwezig is. Samenstelling krijgt een factor 2.

Populatie

Bij een stabiele populatie zal er niet snel iets veranderen aan het risico van het ontstaan van faunaschade. Een toename in de populatie kan directe gevolgen hebben voor toename omdat de voedselbehoefte toeneemt. Populatie krijgt een factor 2.

Ligging

De ligging heb het gebied is ook een belangrijke factor. Naar mate de gebieden verder van de kernleefgebieden af komen te liggen zal de kans op schade zienderogen afnemen. Ligging krijgt een factor 2.

Schademeldingen

Deze factor heeft de minst zware factor meegekregen omdat deze in grote mate door de mens te beïnvloeden is. Het heeft wel duidelijk een signaalfunctie. Schademeldingen krijgen een factor 1.

Zo is gekomen tot de onderstaande verhouding

Aangrenzende WBE's	Samenstelling	Populatie	Ligging	Schademeldingen
3	2	2	2	1

De verhouding in waardering tussen de verschillende factoren is als volgt
 $3 : 2 : 2 : 2 : 1 / 10 =$ risico waarde

Maximaal aantal punten = $100 / 10$

Risicogrens voor het aanvragen van een fase 3 ontheffing

Wanneer de risicowaarde boven de 5,5 uit komt wordt voor het betreffende gebied een type 3 ontheffing aangevraagd.

Uitvoeringsvoorschriften voor de ontheffing zoals vastgelegd in het beleidskader

De Faunabeheereenheid sluit zich wat voorwaarden aan bij de landelijk afgesproken voorwaarden.

Ontheffing ter verjaging met ondersteunend afschot van grauwe ganzen, Kolganzen en smienten is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- op kwetsbare akkerbouwgewassen, vollegrondsgroententeelt en eerstejaarsgraslanden: dienen tenminste twee preventieve maatregelen te worden geplaatst, waarvan er een actief is tijdens het uitvoeren van de ontheffing. Aanvullend is het toegestaan te verjagen met behulp van ondersteunend afschot van grauwe ganzen, kolganzen en smienten van een half uur voor zonsopkomst tot 12:00 uur;
- op overjarig grasland: verjaging met ondersteunend afschot van grauwe ganzen, kolganzen en smienten van een half uur voor zonsopkomst tot 12:00 uur;
- Afschot alleen ganzen en smienten die voornemens zijn in te vallen⁷.
- Per uitvoering maximaal 3 jagers per 3 hectare en voor iedere 3 hectare 1 jager extra.
- Het gebruik van lokvogels is niet toegestaan.
- Per actie maximaal twee vogels⁸.
- Alleen het gebruik hagelgeweer (kal. 12, 16, 20) is toegestaan.
- Gemengde groepen met andere ganzen dan de beschreven grauwe gans en kolgans dienen te worden ontzien.

⁷ De FBE verwijst hierbij naar de uitleg van de provincie Groningen nr: 2005-00593/3 over de interpretatie van invallende ganzen. Hierbij wordt gesteld dat, alle ganzen tot een hoogte van 40 m boven maaiveld worden gerekend tot invallende ganzen omdat trekkende ganzen doorgaans veel hoger vliegen.

⁸ Onder actie wordt verstaan; de verjagende handeling, zoals die door de jager wordt uitgevoerd wanneer vogels zich binnen de eerder gestelde 40 meter bevinden.

BIJLAGE 5

Aanwezen foerageergebieden in de Provincie Noord- Brabant

“Beerse Overlaat”

“Vughts Gement”

Ganzen foerageergebied "Beerse Overlaat"

